

Çocuklar   in Braden Q Bas n    lseri Risk Değerlendirme  l e i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Çocuklar   in Braden Q Bas n    lseri Risk Değerlendirme  l e i.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18863>

zet

Çocuklar in Braden Q Bas?n lseri Risk De?erlendirme le?i, hastanede yatan **ocuk** hastalarda **bas?n ülseri** geli?me riskini sistematik olarak belirlemek amac?yla tasarlanm??, klinik bir arat?r. Bu lek, orijinal Braden le?i temel al?narak pediatrik popülasyonun özel fizyolojik ve geli?imsel ihtiyaçlar?na göre uyarlanm??t?r. Türkiye'deki uyarlama al??mas?, N. Bora Gne? taraf?ndan 2012 y?l?nda gerçekle?tirilm? olup, le?in Türkçe konu?an ocuk hastalar aras?nda kullan?m?n?n **geçerlilik** ve **güvenirlik** zelliklerini kan?tlamay? amalam??t?r.

Ölçek, sa?l?k profesyonellerine, özellikle hem?irelere, yüksek risk alt?ndaki bireyleri erken te?his etme ve uygun önleyici müdahaleleri ba?latma konusunda kritik bir rehberlik sunmaktad?r. Adaptasyon al??mas?, le?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk sa?l?k sisteminde güvenilir bir risk de?erlendirme standard? olu?turulmas?na katk?da bulunmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Bas?n lseri, Braden Q, ocuk Sa?l???, Risk De?erlendirme, Pediatri, Türkçe Uyarlama, Hem?irelik.

Yazarlar

Nezihe Bora Gne? (Uyarlama al??mas?).

Amaç

le?in temel amac?, yatan **ocuk** hastalarda bas?n ülseri (dekübitus) geli?tirme olas?l???n? belirlemek için standartla?t?r?lm??, objektif ve h?zl? bir risk de?erlendirmesi yapmakt?r. Braden Q, ocuklar?n ya?lar?na, geli?im düzeylerine ve spesifik klinik durumlar?na uygun risk faktörlerini (rne?in, nem, aktivite, beslenme, doku perfüzyonu) lmektedir.

2012 y?l?nda yap?lan Türkçe adaptasyon al??mas?n?n spesifik amac? ise, le?in psikometrik zelliklerinin Türk kültürü ve klinik ortam?na uygunlu?unu test ederek, uluslararası kabul görmü? bu arac?n Türkiye'deki pediatrik yo?un bak?m ve servislerde güvenle kullan?lmas?na zemin haz?rlamakt?r. Bu sayede, kan?ta dayal? hem?irelik uygulamalar? desteklenmektedir.

Yap?

Çocuklar in Braden Q, orijinal **Braden le?i**'nin temel ald??? Çok boyutlu risk faktörlerini ölçerken, çocuklara özgü faktörleri de içerecek ?ekilde geni?letilmi?tir. Ölçek, genellikle yedi temel alt boyutu de?erlendirir:

Hareketlilik (Mobility)

Aktivite (Activity)

Duyusal Algılama (Sensory Perception)

Nem (Moisture)

Sürtünme ve Kayma (Friction and Shear)

Beslenme (Nutrition)

Doku Perfüzyonu ve Oksijenasyon (Tissue Perfusion and Oxygenation)

Bu alt boyutlardan elde edilen puanlar toplanarak, hastanın genel risk seviyesini gösteren bir bileşik skor elde edilir. Düşük skorlar yüksek risk anlamına gelirken, skurun belirli bir eşiğin altında olması (genellikle 16 veya daha az) önleyici tedbirlerin derhal uygulanması gerektiği.

Geçerlik

Çocuklar için Braden Q Basınç Ülseri Risk Değerlendirme Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışmasında (Bora Güneş, 2012), ölçeğin **geçerlilik** çalışmaları detaylıca incelenmiştir. Bu çalışmalar, ölçeğin gerçekten basınç ülseri riskini ölçüp ölçmediğini kanıtlamayı amaçlamıştır.

Genellikle bir uyarlama sürecinde, uzman görüşüne dayalı içerik geçerliliği ve klinik sonuçlarla karşılaştırılmaya dayalı ölçüt geçerliliği (criterion validity) test edilir. Adaptasyon tezinde, ölçeğin Türkiye'deki pediatrik popülasyonda klinik olarak anlamlı ve geçerli sonuçlar verdiğine dair bulgular sunulmuştur. Ancak spesifik geçerlik katsayıları ve yöntem detayları için kaynak referansındaki **Yüksek Lisans Tezi**'ne başvurulmalıdır.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirlilik** çalışması, ölçümün tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilmiştir. Uyarlama çalışmasında (Bora Güneş, 2012), ölçeğin iç tutarlılığı (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen gözlemciler arası güvenirliğinin incelendiği varsayılmaktadır. Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, ölçeğin tüm maddelerinin aynı yapıyı (basınç ülseri riskini) ölçtüğünü gösterir.

Elde edilen güvenirlik bulguları, Braden Q Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun farklı uygulayıcılar tarafından farklı zamanlarda kullanıldığında dahi benzer risk seviyeleri belirleyebilecek kadar güvenilir olduğunu doğrulamaktadır. Detaylı güvenirlik istatistikleri, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan tezde mevcuttur.

Faktör Analizi

Braden Q Ölçeği'nin orijinal yapısı yedi faktörlüdür. Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin bu çok faktörlü yapısının Türk örnekleminde de korunduğunu doğrulamak amacıyla faktör analizi

(genellikle Açıklayıcı veya Doğrulamalı Faktör Analizi) yapılması beklenir.

Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin teorik yapısının (yani, nem, hareketlilik, beslenme gibi ayrı risk bileşenlerini ölçme yeteneğinin) kültürel adaptasyondan etkilenmediğini ve Türkçe formun da orijinal Braden Q ile aynı klinik yapıları ölçtüğünü göstermelidir. Bu analiz, ölçeğin yapı geçerliliğinin önemli bir bileşenidir.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon). Orijinali Braden Q Basınç Ülseri Risk Değerlendirme Ölçeği'dir.

Format: Gözlem ve klinik değerlendirmeye dayalı puanlama sistemi. Her bir alt boyut için tanımlanmış kategori skorları mevcuttur (örneğin 1'den 4'e kadar).

Language Available: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal).

Population Group: Klinik Ortamda Yatan Çocuk Hastalar.

Age Group: Pediatrik Popülasyon (Genellikle 1 ay - 18 yaş arası).

Population Details: Hastanelerin yoğun bakım ünitelerinde, cerrahi ve dahili servislerinde uzun süreli immobilizasyon veya kritik hastalık riski taşıyan çocuklar.

Test Methodology: Ölçek, hemşireler veya klinisyenler tarafından hastanın mevcut durumunun gözlemlenmesi ve tıbbi kayıtlarının incelenmesi yoluyla doldurulur. Toplam skor hesaplanır ve belirlenen kesme noktasına göre risk düzeyi (düşük, orta, yüksek) tayin edilir.

Anahtar Kelimeler

Pediyatri, Basınç Ülseri Risk Skalası, Braden Q, Hemşirelik, Hastane Bakımı, Doku Perfüzyonu, Kritik Bakım.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: N/A (Uyarlama yazarı için tezde belirtilmemiştir.)

Affiliation Email addresses: N/A

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara (Uyarlama Tezi Baskısı).

İzinler, Ücret ve Test Yolu?

Türkçe uyarlama çalışması 2012 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin klinik kullanımı için orijinal geliştiricilerden (Curley ve Quigley) izin alınması gerekmektedir. Akademik çalışmalar için genellikle izin prosedürleri tezin yapıldığı kurum tarafından yürütülür. Ölçeğin klinik uygulamada kullanımı genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya yazılımsal kullanımlar için telif ücreti söz konusu olabilir.

Kaynaklar

Bora Güneş, N. (2012). *Çocuklar için Braden Q Basıncı Ülseri Risk Değerlendirme Ölçeği'nin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği çalışması* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: cocuklar-icin-braden-q-basinc-ulseri-risk-degerlendirme-olceginin-turkce-gecerlilik-ve-guvenirligi.pdf

Çocuklar için Braden Q Basıncı Ülseri Risk Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Satılan kaynak içerikte ölçeğin maddeleri yer almamaktadır.